

**STICHTING HET VETERANENINSTITUUT
DOORN**

JAARREKENING 2018

INHOUD

BLZ

Bestuursverslag	2-8
Jaarrekening 2018	9
Balans per 31 december 2018	10
Rekening van baten en lasten over 2018	11
Toelichting algemeen	12-14
Toelichting op de balans	15-17
Toelichting op de rekening van baten en lasten	18-22
Overige gegevens	
Resultaatbestemming	23
WNT-verantwoording 2018	24-26
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	27

Bezoekadres:

Stichting het Veteraneninstituut
Willem van Lanschotlaan 1
3941 XV Doorn

Telefoon: 088-3340050
KvK-nummer: 30187277

Raad van Bestuur van de Stichting
"het Veteraneninstituut"
Postbus 125
3940 AC Doorn

Doorn, 27 februari 2019

Ingevolge uw opdracht breng ik u hiermee verslag uit omtrent de jaarrekening 2018.

1. Algemeen

De Stichting "het Veteraneninstituut" (Vi) is opgericht op 24 februari 2003. Het Vi heeft algemeen tot doel het bevorderen van de hulp- en dienstverlening aan veteranen en hun thuisfront dan wel nabestaanden (via het Veteranenloket), het bevorderen van de maatschappelijke erkenning en waardering van veteranen en hun relaties en het bevorderen van de kennisverwerving en wetenschappelijk onderzoek t.a.v. veteranen.

Het Vi voert daartoe ondergenoemde taken uit in samenwerking met belangrijke partners, zoals het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV), Stichting de Basis, het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), het Ministerie van Defensie, het Veteranen Platform (VP) en de Stichting Nederlandse Veteranendag (NLVD):

- Bevorderen van de hulp- en dienstverlening aan veteranen, hun thuisfront en nabestaanden;
- Verzorgen van een Veteranenloket voor veteranen, dienstslachtoffers en hun relaties of nabestaanden voor vragen en activiteiten op o.m. het gebied van zorg, ondersteuning en dienstverlening. Daaronder wordt in elk geval verstaan: maatschappelijke hulp, psychosociale ondersteuning en opvang, lotgenotencontact, thuisfrontzorg, nuldelijns ondersteuning en dienstverlening;
- Geven van voorlichting, ondersteuning en informatie over zorg en dienstverlening aan veteranen en hun relaties of nabestaanden en het verstrekken van informatie aan militaire commandanten en aan relevante maatschappelijke organisaties en instellingen;
- Verzamelen van kennis en deze toegankelijk maken en houden voor relevante doelgroepen met behulp van een kennis- en onderzoekscentrum dat zijn werkzaamheden verricht met de voor dit werk noodzakelijke objectiviteit en met inachtneming van de algemeen gangbare beginselen van wetenschappelijke onafhankelijkheid;
- Ontplooien van overige activiteiten die kunnen bijdragen aan de doelstelling van het Vi en genoemde partners.

De taken van het Vi worden uitgevoerd door drie afdelingen, te weten Veteranenloket & Dienstverlening, Communicatie & Maatschappelijke Erkenning (CME) en het Kennis- en Onderzoekscentrum (KOC). Daarnaast is er een kleine ondersteunende /coördinerende staf. De dagelijkse leiding is in handen van de directeur Vi die verantwoording aflegt aan het stichtingsbestuur, bestaand uit een voorzitter, enningmeester/secretaris en 5 algemene bestuursleden.

2. Uitgangspunten

- Veteranenwet 2012 en Veteranenbesluit 2014.
- Meerjarenbegroting en meerjarenbeleidsplan van het Vi.
- Nota Veteranenzorg van het Ministerie van Defensie en de hierop volgende jaarlijkse veteranenbeleidsnota's. (V-nota's)
- Het Convenant met de Staat der Nederlanden.
- De subsidiebeschikking van het Ministerie van Defensie.
- Statuten van de Stichting het Veteraneninstituut.
- Richtinggevende aanwijzingen op basis van aanbevelingen, zoals uit de evaluatie Veteranenloket en Veteranenbeleid (Governance).

3. Planning, realisatie en prognose generiek

Het overkoepelend thema voor de periode 2015 – 2019 is "Veteranen in beeld", waarbij elk jaar het zwaartepunt bij een andere categorie veteranen of veteranenthema wordt gelegd. Voor 2018 was gekozen voor "Veteraan en thuisfront". Dit jaarthema stond gedurende het gehele jaar centraal bij goed bezochte activiteiten van het Vi.

Voor 2019 is gekozen voor het jaarthema "morele dilemma's". Het Vi heeft in het Activiteitenplan 2018 de volgende operationele doelstellingen opgenomen:

- Het krachtig uitdragen van verhalen van veteranen in de samenleving;
- Het stimuleren van lokale/regionale activiteiten van/door/voor/met veteranen en hun relaties;
- Het certificeren van de toegangspoort voor de zorg;
- Het aanschaffen en inrichten van een Veteranenportaal;
- Het actief en persoonlijk benaderen van jongere veteranen, in het bijzonder recente dienstverlaters;
- Het beter op de digitale dienstverlening toesnijden van de ICT-infrastructuur;
- Het vergroten van de dekkingsgraad van de veteranenpas, onder meer door het uitvoeren van twee publicitair aansprekende (kortings)acties;
- Het implementeren van het plan voor thuisfront-activiteiten gericht op betere informatievoorziening en delen van kennis en ervaring;
- Het in samenwerking met anderen bevorderen /stimuleren van activiteiten gericht op arbeid of vrijwilligerswerk voor moeilijk bemiddelbare post-actieve veteranen.

Deze operationele doelstellingen voor 2018 zijn in belangrijke mate gerealiseerd, maar niet allemaal volledig.

Net als in voorgaande jaren lag de focus voor het Vi in 2018 op het consolideren en verder uitbouwen van de taken die zijn afgeleid van de algemene (strategische) doelen. De verwachting daarbij was dat de aanbevelingen van de evaluaties van het Veteranenloket (VL) en van het Veteranenbeleid als geheel in 2018 omgezet zouden zijn in actiepunten en verbetertrajecten. Die verwachtingen zijn slechts deels waargemaakt. De verbetermaatregelen voor het loket zijn inmiddels grotendeels doorgevoerd, maar de pilot versnelde doorgeleiding naar Maatschappelijk Werk is nog niet afgerond en ook de certificering van het VL moet nog verder worden ingevuld. Datzelfde geldt voor regiobijeenkomsten waarvan er in 2018 maar een is gerealiseerd. Inmiddels zijn er wel regio's die een dergelijk initiatief in 2019 willen omarmen.

Aanbevelingen naar aanleiding van de Evaluatie Veteranenbeleid om de Governance te versterken en verbeteren zijn in 2018 omgezet in een reorganisatieplan. De bestuurlijke opdracht voor het in gang zetten en vormgeven van de reorganisatie is echter niet uitgegeven volgens plan in de tweede helft van 2018, maar doorgeschoven naar begin 2019 (bij het opstellen van deze jaarrekening weten we dat de minister van Defensie op 5 februari 2019 die opdracht heeft verstrekt).

Het afgelopen jaar heeft een aantal geplande veranderingen verder vorm gekregen: verder operationaliseren van het Veteranenloket, opstart en verder vormgeven Veteranenportaal samen met partners (LZV), verlenging met twee jaar van de pilot Thuisfront Desk, pilot aandacht / zorgmijders, stimuleren van activiteiten voor veteranen en thuisfront als middel om het leven weer op orde te krijgen en / of te houden.

Duidelijk is dat het Vi voorziet in belangrijke behoeften. Steeds vaker doen veteranen, hun relaties, maar ook publieke en private organisaties in de samenleving een beroep op diensten van het Veteraneninstituut rondom de drie kernpunten uit de Veteranenwet: erkenning, waardering en zorg. Dit maakt duidelijk dat de algemene doelstelling, verder bekendheid geven aan het Veteraneninstituut als eerste aanspreekpunt voor alle vragen van en over veteranen, ruimschoots is behaald. De inhoud en opmaak (lay-out) van de verkiezingswijzer hebben daarbij extra geholpen in het bereiken van de jongere veteranen.

4. Planning en realisatie en prognose, meer specifiek

• **Communicatie & Maatschappelijke Erkenning (CME)**

CME kende in 2018 een druk jaar met meer activiteiten die elk bijdroegen aan het realiseren van het operationele doel "het verder uitbouwen van de communicatie- en kennisfunctie"

Communicatie.

Ook in 2018 is er door de afdeling gewerkt aan de verschillende (communicatie)doelstellingen. Veteranen en hun verhalen, al dan niet aan de hand van een bepaald thema, zijn breed uitgedragen. Zowel in verschillende schriftelijke communicatiemiddelen als online (website, social media) en via pers en aanwezigheid op verschillende activiteiten. Het blad Checkpoint, een belangrijk communicatiemiddel naar de veteranen en hun relaties, is na een Europese aanbesteding gegund aan een nieuwe partij voor de redactie (MPG).

Maatschappelijke erkenning

CME onderhoudt veel contacten met de maatschappelijke omgeving, niet alleen met andere instanties binnen het veteranendomein, maar ook met andersoortige organisaties binnen het publieke en private

domein. Te denken valt daarbij aan regionale en lokale overheid, maar ook bedrijven en zorgverleners. Verzoeken om contact, samenwerking of ondersteuning en voorstellen van allerlei aard uit de veteranenwereld, media (documentaire makers, filmproducenten e.d.) of de civiele omgeving worden beoordeeld door de afdeling CME en pas daarna uitgezet binnen het Vi.

Het programma Veteraan in de Klas bereikte maar liefst 45.000 leerlingen, ontwikkelde diverse tools voor de gastsprekers en werkte samen met verschillende organisaties en musea om een goed educatief aanbod neer te zetten.

Verder bleef CME een stuwende kracht achter activiteiten als de Nederlandse Veteranendag, de Veteranenlezing (samen met het KOC), '4/5 mei'-activiteiten, sportevenementen (waaronder de Nijmeegse Vierdaagse) en ondersteuning van activiteiten voor veteranen op regionaal en lokaal niveau.

In 2017 startte CME een pilot met het inrichten van *Vi Thuisfront* waar relaties van post-actieve veteranen terecht kunnen met al hun vragen, met suggesties en voor het delen van informatie. Het project is een jaar verlengd en wordt in 2019 geëvalueerd.

In 2018 zijn de verschillende werkzaamheden met betrekking tot activiteiten ondergebracht bij een bureau Activiteiten. Daarmee is er meer eenduidigheid in de processen en zijn de meeste ondersteunende werkzaamheden betreffende reünies en andere bijeenkomsten van en voor veteranen en hun relaties ondergebracht binnen één team.

Met het Nationaal Comité Veteranendag (NCVD) werd het programma Veteraan in de Klas verder uitgebreid. Met het nieuwe geavanceerde planningssysteem Helios hebben aansturing en coördinatie een verdere professionaliseringsslag doorgemaakt. Een ander samenwerkingsproject met het NCVD betreft de inspiratiedagen voor gemeenten en provincies. Tijdens deze sessies, die als succesvol kunnen worden beschouwd, worden overheid en veteranen in de gelegenheid gesteld kennis en ervaring met elkaar te delen aangaande mogelijkheden om herkenning, erkenning en waardering van veteranen en relaties lokaal en regionaal samen vorm te geven.

- **Kennis- en Onderzoekscentrum**

Op het gebied van kennis en onderzoek werd een groot deel van de voorgenomen projecten uit het Activiteitenplan 2018 uitgevoerd. Projecten die niet (volledig) werden gerealiseerd zijn het tweejaarlijkse onderzoek naar de beeldvorming van veteranen in de media (gestart in november) en het actualiseren van de onderzoekswijzers en factsheets, terwijl de voortgang van het Levensloop-onderzoek vertraging ondervond. Dat had vooral te maken met extra onderzoeksprojecten die op verzoek van Defensie en andere partners werden uitgevoerd. Hiertoe behoorden het vragenlijstonderzoek 'Veteraan, hoe gaat het met u?', een verkennend onderzoek onder deelnemers aan een terugkeerreis naar Libanon en het samen met KTOMM Bronbeek organiseren van een symposium over Oral History.

Interviewcollectie

Het verbeteren, toegankelijker maken en aanvullen van de Interviewcollectie Nederlandse Veteranen werden in 2018 opnieuw voortvarend ter hand genomen. De laatste hordes naar het volledig door het Vi zelf streamen van de digitale collectie werden met succes genomen. De samenwerking met de Universiteit van Amsterdam op het gebied van mondelinge geschiedenis, in 2017 geformaliseerd, kreeg verder gestalte middels het begeleiden van de derde stagiair (student militaire geschiedenis). De samenwerking met Bronbeek bij het organiseren van de expositie 'Verlangen. Vrijheid. Kameraadschap. Een ontmoeting met veteranen' (24 januari) kreeg op 14 juni in Arnhem een vervolg in de vorm van het symposium 'Uitgesproken Geschiedenis. Kansen & Valkuilen van Oral History'.

Onderzoek

Het promotieonderzoek (Radboud Universiteit) van een Vi-medewerker naar de vorming en bevestiging van groepsidentiteit onder (jonge) veteranen en de relatie daarvan met maatschappelijke erkenning en waardering vordert gestaag. In 2018 werd de dataverzameling afgerond, werden alle interviews getranscribeerd en is begonnen met het analyseren van de data en het schrijven van een eerste hoofdstuk. Twee (twee)jaarlijkse onderzoeken werden in 2018 met succes herhaald: het samen met de NLVD en Defensie opgezette publieke opinieonderzoek (Nederlanders aan het woord) en het onder 2500 veteranen uitgezette vragenlijstonderzoek Kerngegevens Veteranen. In dit laatste onderzoek werd ditmaal ook een aantal vragen over het (jaar)thema 'thuisfront' opgenomen. Het Vi heeft ook het thuisfront zelf bevraagd. Doel van dit vragenlijstonderzoek 'Alles rustig aan het thuisfront?' was onder meer om inzicht te krijgen in hoe het met de 'thuisfronters' gaat, in hoeverre zij zich thuisfront voelen, hoe uitzendervaringen van hun partner hun leven hebben beïnvloed en in welke mate zij zelf behoefte aan aandacht, waardering en steun. De belangrijkste uitkomsten werden gepresenteerd op de *Veteranenlezing Relaties onder vuur?* die op 5 november in Ede plaats had.

M.A.Z.A.P.S.
Veteranenlezing Relaties

Het vragenlijstonderzoek 'Veteraan hoe gaat het met u?' dat in 2014 voor het eerst werd uitgevoerd, was niet in het activiteitenplan opgenomen, maar werd in 2018 op uitdrukkelijk verzoek van de RZO en Defensie herhaald (steekproef van 6.000 veteranen, respons 44%). Dit belangrijke onderzoek, waarvan het eindrapport in het voorjaar van 2019 beschikbaar komt, moet duidelijk maken hoe het met het welbevinden van veteranen staat, in hoeverre er behoefte is aan zorg en ondersteuning voor aan de uitzending gerelateerde klachten en wat veteranen met die behoefte hebben gedaan.

Onderzoek dat het Vi faciliteert was in 2018 opnieuw het Leids promotieonderzoek dat het NIMH en het Vi laten uitvoeren naar de ervaringen tijdens en na de vredesmissie in Cambodja (UNTAC 1992-1993). Ook leverde het Vi wederom ondersteuning aan een in 2016 gestart onderzoek (DGO/NIMH) naar de militair geneeskundige verzorging sinds 1945 en heeft het KOC in 2018 tientallen studenten en enkele promovendi ondersteund bij hun onderzoek. De samenwerking op onderzoeks- en kennisgebied met Defensie (NLDA, TOS, MGGZ) en de Politieacademie kreeg in 2018 verder vorm door het ondersteunen van elkaars onderzoeksprojecten, het houden van een werkgroep-bijeenkomst en het organiseren van een mini-symposium over 'het verloop van klachten na uitzendingen' dat op 3 oktober goed werd bezocht.

Kennis

Uit de algemene opdracht aan het Vi vloeit eveneens het fungeren als kenniscentrum voort. Hiertoe behoorden in 2018 onder meer het publiceren van ongeveer vijftien artikelen en meerdere boekbesprekingen voor een breder publiek. Tot de grotere kennisproducten behoorden onder meer het voltooien van drie hoofdstukken en twintig portretten voor het in 2019 te verschijnen Handboek Veteranen (Kluwer-serie), het afronden van twee hoofdstukken voor een internationale NAVO-bundel over 'Veterans Transition' en het voortgaande werk aan de boekenserie Militaire Ooggetuigen.

Veteranen zijn ten slotte een thema waarover internationaal steeds vaker kennis wordt gedeeld. Onderzoekers van het Vi verzorgden onder meer presentaties op internationale conferenties/symposia over veteranen(zorg) in Amsterdam (LZV-conferentie 'Leave no one behind'), in Kiev (VETS-Conference), in Roanoke Virginia (Veterans in Society Conference), in Belfast (Conference Dangerous Oral Histories), in London (Waterloo Uncovered Study Session) en in Münster (Symposium The Art of Coping).

• **Veteranenloket & Dienstverlening**

Veteranenloket

Ook in 2018 wisten veteranen het Veteranenloket goed te vinden. We ontvingen ongeveer 18.000 telefoontjes, waarvan er 1.400 een zorgvraag bevatten, en 19.046 e-mails.

De groep cliënten die door een zorgcoördinator van het Veteranenloket wordt begeleid (de caseload) groeit nog steeds enigszins. Eind 2018 werden 2.230 cliënten begeleid. Gemiddeld zijn er dit jaar vier per maand bijgekomen. In 2018 is wederom nieuw personeel ingestroomd en is verder gewerkt aan de verbetering van de interne procesgang. Zodat er meer capaciteit ter beschikking kwam om de cliënten te helpen. Dit heeft ertoe geleid dat de wachttijden die in 2017 waren ontstaan, zijn verdwenen. Hulpvragen van cliënten konden direct door de zorgcoördinator worden opgepakt.

De verbetermaatregelen die voortkwamen uit de evaluatie van het Veteranenloket (het CI&I verbetertraject in de keten) zijn voor het merendeel doorgevoerd. Zo werd afgelopen jaar het regionaal overleg tussen zorgcoördinatoren en maatschappelijk werkers weer hervat en werd de samenwerking verbeterd. Het oplossen van een Project Initiatie Document voor verbetering van de ICT van het Veteranenloket (en in de keten) werd uitgesteld i.v.m. de herziening van de Governance.

Analyse van de caseload

In 2018 is de caseload (geanonimiseerd) geanalyseerd en vergeleken met de caseload in voorgaande jaren. Opvallend is dat steeds meer 'jonge' veteranen de weg naar het Veteranenloket hebben gevonden. Direct na oprichting vonden vooral veteranen van de missies in voormalig Nederlands-Indië, voormalig Nederlands Nieuw-Guinea en Libanon de weg naar het Veteranenloket. Nu zien we steeds meer instroom van veteranen die hebben deelgenomen aan missies in Bosnië, Irak en Afghanistan.

Veteranenpas

Ook in 2018 werd de papieren checkpoint eenmalig verstuurd aan veteranen in werkelijke dienst en aan veteranen zonder pas. Dit leidde tot ongeveer 2.000 extra aanvragen voor een Veteranenpas.

Veteranenportaal

Samen met het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV) werkt het Vi aan de introductie van een persoonlijke, digitale gezondheidsomgeving voor veteranen. Het Veteranenportaal werd in 2017 verworven en geeft de veteraan de mogelijkheid om (digitaal) zijn / haar eigen dossier bij te houden, en om te e-mailen, chatten en beeldbellen in een beveiligde omgeving. Het wordt dus ook een communicatiemiddel waarmee de veteraan belangrijke anderen bij het zorgtraject kan betrekken. In 2018 werd het Veteranenportaal aangevuld met informatie die voor veteranen (en hun relaties) relevant is. De pilot met het Veteranenportaal zal naar verwachting in 2019 worden uitgevoerd. Hierbij zal een groep veteranen die een zorgtraject doorloopt worden betrokken. De ervaringen met het Veteranenportaal zullen we samen met hen evalueren en rapporteren.

Certificeren toegangspoort naar de zorg

In 2018 werd het certificaat niet behaald. Wel werden vele voorbereidende activiteiten uitgevoerd, die ook zonder certificaat al bijdragen aan het borgen van de kwaliteit. Dit traject wordt in 2019 voortgezet.

Beveiliging persoonsgegevens

In 2018 is wederom veel energie besteed aan het beter beveiligen van persoonsgegevens in onze informatiesystemen en, indien nodig en toegestaan, in het communiceren hierover met derden (delen van persoonsgegevens). Met behulp van een gespecialiseerde organisatie zijn tal van maatregelen getroffen om aan de AVG-wetgeving te voldoen, en zijn alle medewerkers van het Vi beter geïnformeerd over Do's and Dont's. De werkzaamheden zijn nog niet helemaal afgerond en zullen ook in 2019 onze aandacht hebben.

Informatiemanagement

In 2018 werd met behulp van een ingehuurd informatiemanager een analyse gemaakt van het applicatielandschap van het Vi, werd een aanzet tot een informatie(verbeter)plan gemaakt en al stappen ter verbetering van het informatiebeheer gezet.

5. Afwijkingen van het Activiteitenplan 2018

Er ligt altijd een forse tijdspanne tussen het aangeleverde activiteitenplan voor een jaar en de realisatieperiode. Tussentijds moet ruimte aanwezig om in te spelen op actuele ontwikkelingen binnen de populatie van veteranen en hun relaties en binnen de samenleving. Daardoor kan het gebeuren dat bepaalde activiteiten niet of in een beperktere omvang zijn uitgevoerd (onderrealisatie). Ook kan het noodzakelijk zijn meer of nieuwe activiteiten te ontplooiën (overrealisatie) waarmee geen rekening was gehouden. Maandelijks en per kwartaal wordt beoordeeld of afwijkingen van het activiteitenplan binnen de totale begroting blijven, en zo nodig worden plan of activiteiten aangepast (rolling forecast).

Door de onderrealisatie op de post Mobiliteit (onder meer treinkaarten voor veteranen) was er ook in 2018 weer ruimte om – met instemming van het bestuur – veteranenorganisaties, stichtingen, verenigingen en netwerken financieel te ondersteunen bij het plannen en uitvoeren van activiteiten en het versterken van structuren. Belangrijk om in dit verband te vermelden is ook de eenmalige financiële bijdrage die het Vi leverde aan de zorgkosten 2018 van de Veteranen Intensieve Behandel Unit (VIBU). Deze bijdrage is als geoordeelde egaliseringsreserve en met toestemming van het ministerie overgeheveld naar 2018 om dit jaar ingezet te worden. Ook heeft het Vi in 2018 de Stichting NLVD bijgestaan met een eenmalige bijdrage van € 208.000,-

6. Risico's en onzekerheden

Een belangrijke risico's voor de realisatie van het activiteitenplan en de begroting van het Vi is de afhankelijkheid van de subsidie van het Ministerie van Defensie. Het Vi is voor het uitvoeren van zijn activiteiten volledig afhankelijk van de subsidie van Defensie. Indien de aangevraagde subsidie niet volledig wordt gehonoreerd of niet tijdig wordt overgemaakt, moet vaak direct in de activiteiten worden gesneden. Daarbij zijn binnen de huidige subsidievoorwaarden de mogelijkheden om onderrealisatie te reserveren voor toekomstige tegenvallers, beperkter dan voorheen.

Met Defensie is aanpassing van de huidige begrotingsindeling afgesproken, waardoor de budgetflexibiliteit gedurende het uitvoeringsjaar wordt vergroot. Dit stelt het Vi in staat om beschikbare subsidies beter in te zetten voor bekende en nieuwe activiteiten die invulling geven aan het gestelde in de Veteranenwet en het bijbehorende uitvoeringsbesluit.

7. Resultaat 2018 en eigen vermogen

Financiën

Het Vi ontvangt jaarlijks een subsidie (in twee halfjaarlijkse termijnen) van het Ministerie van Defensie. Buiten deze subsidie heeft het Vi geen andere bron van inkomsten. De genoemde subsidie bestaat uit een vergoeding voor alle kosten die het Vi maakt in het kader van de uitvoering van het veteranenbeleid van Defensie en de activiteiten die voortvloeien uit de Veteranenwet en bijbehorend uitvoeringsbesluit. De hoogte van de subsidie is gebaseerd op een door het Vi-bestuur vastgesteld en door Defensie geaccordeerd activiteitenplan inclusief begroting.

De realisatie over het boekjaar 2018 is binnen de door het Ministerie van Defensie goedgekeurde begroting 2018 gebleven. Zie voor verdere details de staat van baten en lasten en de toelichting hierop.

De realisatie van de post dienstverlening en communicatie was in 2018 lager begroot. In 2019 wordt in samenspraak met andere vertegenwoordigers van de rijksoverheid overleg gevoerd met de NS over mobiliteit, waaronder ook de kosten van openbaar vervoer van veteranen en hun relaties. De uitkomst van dit overleg is van eminent belang voor het Vi, omdat het vervoer een belangrijk deel uitmaakt van de begrotingspost dienstverlening en communicatie.

De liquiditeitspositie eind 2018 is voldoende om aan de verplichtingen van eind 2018 te kunnen voldoen. De omvang van de egalisatiereserve (totaal van het algemeen en bestemd deel) is door het Ministerie van Defensie gemaximaliseerd op 10% van het subsidiebedrag (BS2011004816). Door de kostenoverschrijdingen in 2018 van - in het bijzonder - de posten dienstverlening en communicatie en het maximum van 10% van de egalisatiereserve, dient het Vi over 2018 € 145.000 subsidie terug te betalen aan het Ministerie van Defensie.

8. Subsidie Ministerie van Defensie

Vanwege het in werking treden van de Veteranenwet en de gewijzigde taakstelling is er op 9 december 2014 een convenant afgesloten tussen de Staat der Nederlanden en de Stichting het Veteraneninstituut.

Door Defensie is een voorlopige subsidie toegekend voor 2017 van € 5.586.525 (beschikking BS 2016035129 d.d. 24-2-2017).

Door Defensie is een voorlopige subsidie toegekend voor 2018 van € 5.269.520 (beschikking BS 2018003928 d.d. 21-03-2018).

Door Defensie is een voorlopige subsidie toegekend voor 2019 van € 5.774.000 (beschikking BS 2019000578 d.d. 23-01-2019).

Dit subsidiebedrag is ter dekking van de kosten voor:

- Dienstverlening en voorlichting aan veteranen (hoofdtak 1 convenant)
- Kennis- en onderzoeksfunctie (hoofdtak 2 convenant)
- Loketfunctie naar veteranenzorg (hoofdtak 3 convenant)
- Facilitaire dienstverlening (hoofdtak 4 convenant)

9. Vooruitblik 2019

In 2019 start de uitvoering van de bestuursopdracht van de Minister van Defensie gericht op de verbetering van de Governance van het veteranenbeleid. Doel is Stichting het Veteraneninstituut, Stichting De Basis, Stichting Nederlandse Veteranendag, het programmabureau van het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen en Zorgcoördinatie van het ABP te laten opgaan in een nieuw te vormen 'Veteraneninstituut 2.0'. De opdracht tot het ingaan van een reorganisatietraject is 5 februari 2019 gegeven. Hiermee wordt een uitdagende veranderperiode ingeluid waarbij het vooral zaak is om de kracht van het huidige Vi als hoeder van de (individuele) belangen van veteranen en hun relaties goed onder te brengen in de nieuwe organisatie. Personeel is daarbij een hoofdaandachtspunt; zij zijn de belichaming van het Vi, zorgen voor de effecten en dus is het zaak de werknemers met goede rechtspositie en arbeidsvoorwaarden te begeleiden naar en onder te brengen in de nieuwe formatie. Kwaliteit van zorg en diensten kunnen hiermee worden geborgd voor de toekomst.

Bestaande succesvolle programma's en projecten worden dus ook in 2019 voortgezet of zelfs uitgebreid. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het programma Veteraan in de Klas of het speeddaten op de Nederlandse Veteranendag, maar ook aan activiteiten als het ondersteunen van Nederlandse gemeenten bij organiseren van

bijeenkomsten voor en met veteranen, het doen of begeleiden van gericht onderzoek door het KOC of aan het verzorgen van de jaarlijkse Veteranenlezing.

We gaan het Veteranenportaal testen, in gebruik nemen en leren van de ervaringen. Ook gaan we door met het certificeringstraject en we streven ernaar dat in 2019 af te ronden. Daarnaast gaan we met het hele Veteraneninstituut verder investeren in het op orde brengen van het informatiemanagement en nadenken over informatiebehoefte in het nieuwe Veteraneninstituut.

Qua publicaties kunnen we in 2019 onder meer uitzien naar het Handboek Veteranen (Kluwer-serie: standaardwerk over veteranen in meest brede zin) en naar het eindrapport 'Veteraan, hoe gaat het met u?'

Verder is er brede aandacht voor **morele dilemma's** (jaartheme), onder andere in de vorm van een verhalenbundel (met Arq) en een NWO-onderzoeksvoorstel over moral injury (samen met Radboud Universiteit, NLDA, Politieacademie en Arq/Kenniscentrum Impact)

In 2019 worden regionale en lokale contacten tussen veteranen en hun thuisfront met de samenleving waar mogelijk verder versterkt en verdiept. Ook worden volgens plan nog meer activiteiten geïnitieerd gericht op het hervinden of behouden van zingeving in het leven. Sport, kunst en saamhorigheid zijn hierbij de dragers met steeds de veteraan en thuisfront / relaties in het middelpunt. Bijzonder is daarbij dat het Invictus-gedachtengoed in de aanloop naar de Invictus Games van 2020 al in 2019 goed op de kaart wordt gezet met mogelijk een leidende rol voor het Vi.

75 jaar Vrijheid / Bevrijding maakt 2019 ook tot een bijzonder jaar. Met de aftrap van deze herdenkingsperiode op 30 augustus 2019 in Terneuzen start een breed scala aan activiteiten en evenementen in heel Nederland. Bijzonder is daarbij dat het Vi in Doorn een grote bijeenkomst organiseert voor alle nog in leven zijnde Nederlandse veteranen van de tweede Wereldoorlog.

In 2019 wordt ook aandacht besteed aan het feit dat de vredesmissie in Zuid-Libanon (UNIFIL) 40 jaar geleden startte, en de inzet in/rond Srebrenica (Dutchbat en Support Command) 25 jaar geleden. Beide lustra krijgen de nodige aandacht, onder meer met een grote reünie. Al met al liggen er genoeg initiatieven en taken voor om van 2019 weer een uitdagend jaar te maken.

Kolonel der Jagers L.A. de Vos MSc
Directeur

Voor gezien,

Dr. G. Valk
Voorzitter Raad van Bestuur

JAARREKENING 2018

M A Z A R S

Stichting het Veteraneninstituut: Balans per 31 december 2018
(x € 1.000)

ACTIEF		<u>31 december 2018</u>	<u>31 december 2017</u>
Materiële vaste activa	(1)		
Andere vaste bedrijfsmiddelen		97	40
Vlottende activa			
Overige vorderingen en overlopende activa	(2)	286	347
Pensioenen		0	1
Liquide middelen	(3)	1.142	2.006
		1.428	2.354
		1.525	2.394
 PASSIEF			
Eigen vermogen			
Algemene egaliseringsreserve	(4)	527	754
Bestemde egaliseringsreserve	(5)	0	463
		527	1.217
Kortlopende schulden			
Crediteuren		410	478
Belastingen en premies sociale verzekeringen	(6)	73	47
Pensioenen		1	0
Overige schulden en overlopende passiva	(7)	514	652
		998	1.177
		1.525	2.394

Stichting het Veteraneninstituut: Rekening van baten en lasten over 2018
(x € 1.000)

		<u>2018</u>	Begroot <u>2018</u>	<u>2017</u>
Baten				
Subsidie Ministerie van Defensie	(8)	5.125	5.280	5.587
Vergoeding Ministerie van Defensie inzake LZV	(9)	989	750	927
Baten in natura van Ministerie van Defensie	(10)	439	0	439
Overige baten	(11)	<u>46</u>	<u>0</u>	<u>3</u>
Totaal baten		6.599	6.030	6.956
Lasten				
Apparaatskosten	(12)	2.536	2.529	2.297
Gedetacheerd personeel MINDEF	(13)	439	0	439
Dienstverlening en communicatie	(14)	2.675	2.778	2.421
Kennis- en onderzoeksfunctie	(15)	180	197	156
Loketfunctie naar de Veteranenzorg	(16)	212	210	185
Facilitaire dienstverlening	(17)	<u>1.247</u>	<u>1.006</u>	<u>1.170</u>
Totaal lasten		7.289	6.720	6.668
Exploitatiesaldo totaal		-690	-690	288
Resultaatbestemming				
Onttrekking aan bestemde egalisatiereserve		463	463	142
Mutatie algemene egalisatiereserve		-227	-227	430

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting Algemeen

Doelstellingen

De stichting is opgericht op 24 februari 2003 en heeft de volgende statutaire doelstelling:
het bevorderen van de hulp- en dienstverlening aan veteranen en hun thuisfront dan wel nabestaanden;
het bevorderen van de maatschappelijke erkenning van veteranen;
het bevorderen van kennisverwerving en wetenschappelijk onderzoek ten aanzien van veteranen.

De geldelijke middelen om deze doelstelling te bereiken worden in hoofdzaak verkregen van het Ministerie van Defensie.

Algemene toelichting

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle lichamen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook lichamen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden zijn verbonden partijen. Van betekenis zijnde transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover die niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transacties en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen is het nodig dat het bestuur van de stichting zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen, opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld.

Met Defensie is aanpassing van de begrotingsindeling afgesproken, waardoor de budgetflexibiliteit gedurende het uitvoeringsjaar wordt vergroot. Dit stelt het Vi in staat om beschikbare subsidies beter in te zetten voor bekende en nieuwe activiteiten die invulling geven aan het gestelde in de Veteranenwet en het bijbehorende Uitvoeringsbesluit. De cijfers voor 2017 zijn, waar nodig, opnieuw gerubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken.

Met ingang van 2017 zijn de lasten van het vanuit het Ministerie van Defensie gedetacheerd personeel opgenomen in de jaarrekening. Daar er geen vergoeding aan het Ministerie van Defensie wordt betaald is er tevens een bate in natura van het Ministerie van Defensie verwerkt voor het zelfde bedrag.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 640) die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend als een percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde vanaf het moment van ingebruikneming. Voor investeringen worden geen residuwaarden getroffen.

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting Algemeen**Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa**

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde: de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in de exploitatierekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de betreffende activa niet hoger vastgesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Egalisatiereserve

Naar aanleiding van nota van het Ministerie van Defensie van 17 februari 2011 (BS2011004816) mag de egalisatiereserve maximaal 10% zijn van het subsidiebedrag. Het uitgangspunt van het ministerie van Defensie is dat reserves boven deze 10%-norm dienen te worden terugbetaald aan de subsidiegever. Met het addendum op de subsidiebeschikking 2017 van MINDEF (BS2017035536 dd. 19-12-2017) was eind 2017 eenmalig 22% van het subsidiebedrag als egalisatiereserve (€ 1.229.036) toegestaan.

Bestemmingsreserves worden gevormd op voordracht van het bestuur en door afstemming met het Ministerie van Defensie vastgesteld.

Voorzieningen*Algemeen*

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De voorzieningen hebben over het algemeen een kortlopend karakter.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen

De stichting heeft een pensioenregeling die wordt gefinancierd door afdrachten aan de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt, indien relevant, een voorziening opgenomen. Dit betreft een voorziening voor nadelen van individuele waardeoverdrachten die ten laste komen van de stichting. Vorderingen worden genomen voor voordelen die ten gunste komen van de stichting.

Ultimo 2018 (en 2017) waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen pensioenverplichtingen anders dan de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premies.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting Algemeen

Grondslagen voor bepaling van het exploitatiesaldo

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen subsidies, opbrengstwaarde van de geleverde diensten en de bedrijfs- en overige lasten over het jaar waarop zij betrekking hebben, tenzij anders is vermeld. Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Opbrengstverantwoording

Subsidie inkomsten

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waarvoor de subsidie door het Ministerie is toegekend.

Overige baten

De bijdragen worden als baten verantwoord in het jaar dat deze ontvangen worden, tenzij anders wordt aangegeven in de beschikking of toezegging.

Lasten

De bedrijfslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben, dan wel aan het licht treden, met inachtneming van de grondslagen van waardering.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente van kredietfaciliteiten.

Belastingen

De stichting is vrijgesteld van vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting op de balans
(x € 1.000)

Materiële vaste activa (1)

Het verloop gedurende het boekjaar kan als volgt worden weergegeven:

	andere vaste bedrijfs- middelen
	€
Boekwaarde 1 januari 2018	40
Investerings in 2018	82
Afschrijvingen t.l.v. 2018	-25
Boekwaarde 31 december 2018	97
Aanschafwaarde 31 december 2018	353
Cumulatieve afschrijving 31 december 2018	-256
Boekwaarde 31 december 2018	97

De afschrijvingspercentages zijn:

andere vaste bedrijfsmiddelen

20% - 50%

Overige vorderingen en overlopende activa (2)

	2018	2017
Ministerie van Defensie	0	0
Nederlandse Spoorwegen	223	288
Vooruitbetaalde veteraneninsignes	29	46
Interest	0	1
Overige	34	12
	286	347

Liquide middelen (3)

ING	1.141	2.005
Kas	1	1
	1.142	2.006

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting op de balans

(x € 1.000)

Eigen Vermogen

De omvang van de egaliseringsreserve (totaal van het algemeen en bestemd deel) is door het Ministerie van Defensie gemaximaliseerd op 10% van het subsidiebedrag (BS2011004816).

Met het addendum op de subsidiebeschikking 2017 van MINDEF (BS2017035536 dd. 19-12-2017) was eind 2017 eenmalig 22% van het subsidiebedrag als egaliseringsreserve (€ 1.229) toegestaan.

Algemene egaliseringsreserve (4)	2018	2017
<i>Het verloop van deze post is als volgt:</i>		
Saldo 1 januari	754	568
Mutatie resultaatbestemming	-227	430
Mutaties naar bestemde egaliseringsreserve	0	-244
Saldo 31 december	527	754

Bestemde egaliseringsreserve (5)	2018	2017
<i>Het verloop van deze post is als volgt:</i>		
Saldo 1 januari	463	361
<i>Mutaties vanuit resultaatbestemming:</i>		
Uitvoering activiteitenplan 2018	-400	0
Bevrijdingsfestivals (2016 tm 2018)	-20	-20
Thuisfrontactiviteiten (BGLC)	-43	0
Overig	0	-122
	-463	-142
<i>Mutaties vanuit algemene egaliseringsreserve</i>	0	244
Saldo 31 december	0	463

Uitvoering activiteitenplan 2018

MINDEF heeft aan het SVI laten weten dat de subsidie 2018 eenmalig verlaagd wordt met € 400 t.b.v. de zorg aan getraumatiseerde veteranen door de VIBU. Uit de onderrealisatie van 2017 is deze reserve gevormd, zodat deze eenmalige subsidieverlaging geen gevolgen had voor de uitvoering van het activiteitenplan 2018.

Bevrijdingsfestivals (2016 tot en met 2018)

Er is een bestemmingsreserve gevormd waaruit de deelname aan de bevrijdingsfestivals voor de jaren 2016, 2017 en 2018 kan worden betaald van totaal € 60 (3 jaar x € 20).

Vanaf 2019 is deze activiteit volledig in de begroting opgenomen.

Thuisfrontactiviteiten (BGLC)

Conform de begroting van 2018 is deze reserve in 2018 verder t.b.v. thuisfrontactiviteiten aangewend.

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting op de balans
(x € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen (6)		
Loonheffingen	73	47
Overige schulden en overlopende passiva (7)		
Subsidie Ministerie van Defensie	145	331
Vergoedingen Ministerie van Defensie	101	32
Vakantiegeldreservering	68	62
Niet opgenomen vakantiedagen	48	46
Loopbaanbudget	39	37
Accountantskosten	14	14
Financiële ondersteuning vrijwilligers	6	9
Vooruitontvangen subsidies	0	44
Overige	<u>93</u>	<u>77</u>
	514	652

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In 2012 is met Stichting de Basis een huurovereenkomst aangegaan voor een looptijd van 10 jaar, ingaande per 1 september 2013 eindigend op 1 september 2023. Per jaar bedraagt de huursom (inclusief servicekosten) ongeveer € 166.000,=.

In 2014 is met Stichting de Basis een huurovereenkomst aangegaan t.b.v. het LZV voor een looptijd van 5 jaar, ingaande per 1 oktober 2014 eindigend op 1 oktober 2019. Per jaar bedraagt de huursom (inclusief servicekosten) ongeveer € 18.000,=.

De stichting is diverse operational leaseverplichtingen aangegaan. De jaarlijkse verplichtingen bedragen ongeveer € 18.000. Deze leaseverplichtingen hebben een looptijd van 5 jaar en expireren op 15 augustus 2022, 1 juli 2023 en 15 januari 2024.

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting op de rekening van baten en lasten
(x € 1.000)

Subsidie Ministerie van Defensie (8)

	2018	Begroot 2018	2017
Subsidie resp. 2018 en 2017	5.270	5.280	5.587
Terugbetaling subsidiebedrag 2018	-145	0	0
	5.125	5.280	5.587

Door Defensie is een voorlopige subsidie toegekend voor 2018 van € 5.270 (beschikking BS 2018003928 d.d. 21-03-2018). De subsidie 2018 is eenmalig verlaagd met € 400 t.b.v. specialistische zorg voor veteranen. Uit de onderrealisatie van 2017 is een bestemde egalisatiereserve gevormd, zodat deze eenmalige subsidieverlaging geen gevolgen heeft voor de uitvoering van het activiteitenplan 2018.

Het Vi mag een egalisatiereserve aanhouden van het maximum van 10% van het subsidiebedrag. Om hieraan te voldoen, zal € 145 aan subsidie worden terugbetaald aan MINDEF.

Vergoeding Ministerie van Defensie inzake LZV (9)

Het Vi faciliteert op verzoek van het Ministerie van Defensie het ter beschikking stellen van personeel, huisvesting, uitbetaling van de kosten van de LZV-partners en LZV-projecten (zie ook punt 17). Kosten worden periodiek op nacalculatiebasis vergoed door het Ministerie van Defensie. In 2018 bedraagt dit € 989.

Baten in natura van Ministerie van Defensie (10)

Voor het vanuit het Ministerie van Defensie gedetacheerd personeel bij het Vi wordt geen vergoeding berekend. Kosten hiervan bedragen totaal € 439. Het niet doorberekende bedrag is als baten in natura opgenomen en voor hetzelfde bedrag als lasten van gedetacheerd personeel MINDEF (13).

Overige baten (11)

Deze post bevat o.a. een (eenmalige) vrijval subsidie van het jubileumboek van 200 jaar Landmacht van € 44.

Apparaat (12)

	2018	Begroot 2018	2017
Personele kosten	1.982	1.970	1.808
Huisvestingskosten	235	243	236
Kosten automatisering	224	222	169
Overig	95	94	84
	2.536	2.529	2.297

De apparaatskosten zijn in lijn met de begroting van 2018.

De stijgingen t.o.v. 2017 worden veroorzaakt door:

- CAO- en anciënniteitsstijgingen van de personele kosten
- Diverse kleine formatiestijgingen totaal 1,0 fte
- Verbetering automatisering mede als gevolg van de AVG

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting op de rekening van baten en lasten
(x € 1.000)

Gedetacheerd personeel MINDEF (13)

	2018	Begroot 2018	2017
Consulenten Voorlichting Veteranen (2,0 fte)	107		107
Wetenschappelijk medewerkers KOC (1,9 fte)	130		130
Coördinator GV (0,8 fte)	81		81
Directeur SVI (1,0 fte)	121		121
	439	0	439

Dienstverlening en Communicatie (14)

	2018	Begroot 2018	2017
Dienstverlening aan Veteranen	99	92	80
Mobiliteit voor Veteranen	830	1.120	841
Communicatie en Voorlichting	1.219	1.360	1.173
Projecten communicatie en voorlichting	527	206	327
	2.675	2.778	2.421

De realisatie van de **post Dienstverlening aan Veteranen** is hoger dan de begroting vanwege een stijging van het aantal verstrekte veteranenpassen als gevolg van de in 2018 vernieuwde Checkpoint.

De realisatie van de **post Mobiliteit voor Veteranen** is lager dan de begroting. In de begroting wordt rekening gehouden met de dalende tendens door het gemiddelde te nemen van de afgelopen 4 jaren.

De kosten van de **post Communicatie en Voorlichting** zijn lager dan begroot vanwege de lagere kosten van de nieuwe Checkpoint.

De kosten van de **post Projecten communicatie en voorlichting** zijn hoger dan begroot als gevolg van ondersteuning van decentrale veteranenactiviteiten door veteranennetwerken (zoals VOC's e.d.) en aanschaf Witte Anjers op verzoek van NLVD en MINDEF.

Kennis- en Onderzoek (15)

	2018	Begroot 2018	2017
Kennis	60	67	62
Onderzoek	111	120	90
Overig	9	10	4
	180	197	156

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting op de rekening van baten en lasten

(x € 1.000)

Loketfunctie naar de Veteranenzorg (16) (€ 212)

Naast de periodieke kosten van het Veteranenloket betreffen het met name IT-kosten voor het Vi gemaakt om mee/door te ontwikkelen met de externe partners van het Vi waaronder het Veteranenportaal.

Facilitaire dienstverlening (17)

	2018	Begroot 2018	2017
Meerjarige convenantafspraken:			
Draaginsigne gewonden	36	30	36
Geestelijk verzorger netwerk	12	12	12
Veteranen in het buitenland	7	14	11
Oud-strijders Suriname	6	6	6
BGLC	68	80	47
Nationale Taptoe	30	30	30
RZO: Ambtelijk secretariaat	61	69	63
LZV	989	750	928
	1.209	991	1.133
Eenmalige convenantafpraak:			
Internationaal congres LZV (aandeel Vi)	24	0	0
Evaluatie Veteranenbeleid	0	0	26
	24	0	26
Ondersteuning veteranennetwerken	14	15	11
	1.247	1.006	1.170

Eind 2014 is het **LZV** verzelfstandigd (BOE) en verhuisd naar Doorn. Het Vi faciliteert op verzoek van het Ministerie van Defensie het ter beschikking stellen van personeel, huisvesting en uitbetaling van de kosten van de LZV-partners en projecten (zie ook punt 9). Hogere kosten t.o.v. de begroting houden verband met onderzoeken die het LZV uitvoert in opdracht van MINDEF.

Afschrijvingen materiële vaste activa

De afschrijvingskosten in 2018 zijn verwerkt onder de apparaatskosten (12):

Afschrijvingskosten inventaris (huisvesting) € 14
 Automatiseringskosten € 11

Totaal € 25

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting op de rekening van baten en lasten

Aantal personeelsleden

In 2018 waren gemiddeld 25,0 fte (2017 24,1 fte) in dienst van de stichting.

Voorts is er sprake van detachering vanuit het Ministerie van Defensie voor 5,7 fte (2017 5,7 fte).

Opgemaakt te Doorn op 27 februari 2019:

Kolonel der Jagers L.A. de Vos MSc
Directeur

Goedgekeurd en vastgesteld door het bestuur op 27 februari 2019 te Doorn,

De heer dr. G. Valk
Voorzitter

De heer M.F.P. van den Broek
Vice voorzitter

De heer P.A. Grootendorst
Penningmeester/secretaris

De heer L.J. de Waal
Bestuurslid

Stichting het Veteraneninstituut: Toelichting op de rekening van baten en lasten

De heer mr. G.J. de Graaf
Bestuurslid

Mevrouw mr. G.J.A. Valkering
Bestuurslid

De heer prof. dr. R.J. Kleber
Bestuurslid

Stichting het Veteraneninstituut: Overige gegevens

(x € 1.000)

Resultaatbestemming

Het bestuur heeft in haar vergadering van 27 februari 2019 besloten om het resultaat (exploitatiesaldo) als volgt te verdelen:

Exploitatiesaldo	-690
Onttrekking aan bestemde egalisereserve	463
Onttrekking aan algemene egalisereserve	-227

Tot slot verleent het bestuur decharge aan de directie voor het gevoerde beleid.

Stichting het Veteraneninstituut: Overige gegevens

WNT-verantwoording 2018

bedragen x € 1	L.A. de Vos	G. Valk	P.A. Grootendorst
	Directeur	Voorzitter Raad van Bestuur	Bestuurslid
Functiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	0,3	0,075
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	12.000	30.268	1.028
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Subtotaal	12.000	30.268	1.028
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	56.700	14.175
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totale bezoldiging	12.000	30.268	1.028
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	1	0,3	0,1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	12.000	30.268	1.556
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totale bezoldiging 2017	12.000	30.268	1.556

Stichting het Veteraneninstituut: Overige gegevens

WNT-verantwoording 2018

bedragen x € 1	M.F.P. van den Broek	G.J. de Graaf	R.F. Kleber
Functiegegevens	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,1	0,05	0,05
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.571	1.020	877
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Subtotaal	3.571	1.020	877
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.900	9.450	9.450
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totale bezoldiging	3.571	1.020	877
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	0,1	0,05	0,05
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.840	1.386	310
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totale bezoldiging 2017	3.840	1.386	310

Stichting het Veteraneninstituut: Overige gegevensWNT-verantwoording 2018

bedragen x € 1	L.J. de Waal	G.J.A. Valkering
Functiegegevens	Bestuurslid	Bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,05	0,1
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	656	2.918
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Subtotaal	656	2.918
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	9.450	18.900
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totale bezoldiging	656	2.918
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	0,05	0,075
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	1.187	2.548
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totale bezoldiging 2017	1.187	2.548

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

M A Z A R S

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting het Veteraneninstituut

VERKLARING OVER DE IN DIT RAPPORT OPGENOMEN JAARREKENING 2018

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting het Veteraneninstituut te Gemeente Utrechtse Heuvelrug gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting het Veteraneninstituut per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van afdeling 4.2.8 van de Algemene wet bestuursrecht, de Regeling defensiesubsidies, de subsidiebeschikking met kenmerk BS2016035331 en met de bepalingen bij en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2018 in alle van belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het referentiekader.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de winst-en-verliesrekening over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
4. de WNT-verantwoording over 2018.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Controle- en rapportageprotocol als bijgevoegd bij de beschikking en het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting het Veteraneninstituut zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

GEEN CONTROLEWERKZAAMHEDEN VERRICHT TEN AANZIEN VAN DE ANTICUMULATIEBEPALING VAN ARTIKEL 1.6A WNT EN ARTIKEL 5 LID 1(J) UITVOERINGSREGELING WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat dit rapport andere informatie, zijnde het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van afdeling 4.2.8 van de Algemene wet bestuursrecht, de Regeling defensiesubsidies en de subsidiebeschikking met kenmerk BS2019000578.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de bepalingen van afdeling 4.2.8 van de Algemene wet bestuursrecht, de Regeling defensiesubsidies en de subsidiebeschikking met kenmerk BS2019000578 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controle- en rapportageprotocol als bijgevoegd bij de subsidiebeschikking met kenmerk BS2019000578, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving. met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en de gevolmachtigde over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.